

De levendes Land

Søren P. Grarup 1988

Kender du De levendes Land?

Jo, du gør! I det mindste har du været der i drømme. Måske dengang du var barn.

Du har set ind i det, spejdet, og du er vågnet med en besynderlig længsel - en anelse om, at det land ikke kun er en drøm. Måske er det virkelighed.

Det er et dejligt land - en frodig og frugtbar have. Der er bakker og dale, skov og eng. Der gror blomster og bær. Der høres fuglesang og humlebiens rolige brummen. Kilderne vælter lige op af jorden. Man behøver blot at bøje sig ned og drikke.

Men hvor ligger det - De levendes Land?

Kender du så også De dødes Land? Jo vist!

Du har været der i nætternes mareridt, og du er vågnet op med en kold følelse af, at det land ikke engang er så langt væk, som nattens onde drøm.

De dødes Land er én stor sandørken. Det eneste, der bryder de ophedede sandvidders monotoni er enkelte døde, brækkede træer fra fordums tid, og nøgne, for revne klipper. Klipperne er alle fulde af lukkede gravhuler.

Landet burde hedde *Den* dødes Land og ikke *De* dødes Land - for ingen i det land tør sige "Vi" - kun "Jeg" - af frygt for, at skulle bære de andres smerte. Ingen tør heller indrømme ensomheden - derfor hedder landet alligevel *De* dødes Land.

Du bliver ved at sige til dig selv, at det var kun en ond drøm. Men du véd godt, hvor det ligger - De dødes Land. For begge lande er virkelighed.

De to lande grænser op til hinanden.

Alle, der bor i De dødes Land, prøver at komme til at bo så tæt på grænsen som muligt i et urealistisk håb om en dag at kunne flygte over i De levendes Land - eller at grænsen pludselig skulle forsvinde.

Men grænsen mellem De dødes og De levendes Land lader sig ikke sådan overskride. Ingen kan slippe igennem, selv om alle oprindeligt var statsborgere i De levendes Land.

Nu må de nøjes med, at frø fra engene og skovene i det frodige land nu og da bæres af vinden over grænsen og lander i sandet.

For det sker, men grænselandskabet bliver i bedste fald kun til lidt spredt klitbevoksning, som alligevel ikke formår at holde på sandet, når det stormer.

Grænsen kan ikke overskrides. Men - hvor mærkeligt det end lyder - den kan heller ikke afmærkes med pæle og pigtråd. De levendes Land og De dødes Land kan ikke indtegnes på et landkort eller placeres på en globus. For de to lande er verdener af hjerter - af sind og tanker, ord, handlinger. Derfor kan grænsen ikke overskrides. For når nogen forsøger at tvinge sig vej fra De dødes til De levendes Land, flyger ørkenens sand blot med.

Oprindeligt fyldte De levendes Land alt - det var slet og ret Landet.

Så opstod De dødes Land - eller rettere: Indbyggerne skabte det selv. Ikke ved at handle forkert eller dumt. Vel gjorde de det, tit og ofte. For de var så små, at de ikke kunne se over de frodige bakker, og ikke kendte kildernes dybde. Men at de handlede både forkert og dumt, kunne det frodige land godt tåle

Men fordi de var så små, kunne de heller ikke dømme både retfærdigt og kærligt på én gang. Det kunne kun landets konge - og de små indbyggere havde slet ingen ret til at dømme, fordi de ikke kunne. Men de gjorde det alligevel - de kunne ikke lade være. Og dét ødelagde landet af hjerter - af sind og tanker og ord og handlinger.

For en kærlig dom uden retfærdighed er slet ikke kærlig. Den bliver et tomt "Nå!" eller "Pyt med det" - og det er det samme som at sige: "Dine valg, dine ord, dine handlinger - dit liv er ligegyldigt - tomt - øde."
Og sådan åd ørkenen sig ind i De levendes Land.

Og en retfærdig dom uden kærlighed er slet ikke retfærdig. For den dom stiller umulige krav: "Gør ugjort, hvad du gjorde. Gør godt, hvad der gik galt - ellers er du fordømt -- altså: Du er fordømt!"
Og sådan udhuggedes og lukkedes alle klippegravene i ørkenlandet.

Sådan forvandlede frodige landskaber til De dødes Land.

Alle vil bo tæt ved grænsen - for alle længes. Mange forsøger at forcere grænsen, med sandet flyger bare med, og grænsen lader sig ikke overskride. For det er lande af hjerter - af sind og tanker, ord, handlinger.

Men søger du den anden vej - ud i ørkenen hvor ingen ville drømme om at søge efter liv -- hvis de da ikke fik det at vide -- ja, søger du den anden vej, væk fra grænsen, så finder du en sti i det uvejsomme sand.

Stien fører til en klippegrav. Den eneste i hele landet, der er åben. For siden den blev åbnet, har ingen kunnet lukke den igen.

Stien til graven passerer tæt forbi, ja nærmest ind under et træ - forblæst, forrevet, hærgnet, men levende. Det eneste levende træ i landet - og mange har end ikke set det. Dets hemmelighed er den, at dets rødder stræk ker sig langt, langt, langt under sandet - ind til kilderne i De levendes Land.

Du må passere tæt ind under træet. Du hænger fast i dets grene, og når du kommer fri hænger noget af dig stadig fast i grenene: al fordømmelse, tomhed, nederlag, skyld. Derfor er træet så hærgnet og forrevet.

Du fortsætter mod den åbne grav. Og idet du bøjer dig og træder ind, opdager du, at du træder ud - - i De levendes Land.

For træet blev plantet og graven blev åbnet af selve kongen fra De levendes Land - den eneste, der kan dømme både retfærdigt og kærligt på én gang - så hjerternes ørkenland igen kan blive den frodige have.

Du retter dig op, ser dig om. Du genkender alt fra før. Dog er alt nyt. For når du fylder lungerne med den kølige, friske luft og åbner din mund for at tale, siger du: "Vi!"